

Algemeen

Het verheugt de ondergetekenden, dat tal van leden zich met de algemene strekking van het wetsontwerp kunnen verenigen.

In verband met het feit, dat verschillende leden zich er over hebben verwonderd, dat over dit wetsontwerp geen overleg met de centrale middenstandsbonden heeft plaatsgevonden, merken de ondergetekenden op, dat het gehele bedrijfsleven, voor zover dat in het Handelsregister dient te zijn ingeschreven, bij deze materie is betrokken. Het had dus eerder voor de hand gelegen hierover advies aan de Sociaal-Economische Raad te vragen. Aangezien het hier echter een technische herziening betreft die van geen grote principiële en materiële betekenis is te achten, is hiervan afgezien. Met name willen de ondergetekenden er reeds op deze plaats op wijzen, dat het bedrijfsleven, indien het wetsontwerp tot wet wordt verheven, in het algemeen niet méér zal behoeven bij te dragen dan indien deze wijziging niet tot stand zou komen. In het vervolg van deze memorie zal hierop nog nader worden ingegaan.

Vele leden brengen de problematiek van de heffingsmaatstaf, namelijk het geïnvesteerde kapitaal ter sprake. In het verleden en ook bij de voorbereiding van het thans voorliggende wetsontwerp is herhaaldelijk onder ogen gezien of niet een andere maatstaf zou kunnen worden gevonden. Met de verscheidene leden, die vervolgens aan het woord zijn, zijn de ondergetekenden tot de conclusie gekomen, dat een meer aanvaardbaar alternatief moeilijk is te vinden. Om echter te voorzien in de gevallen, waarin toepassing van de maatstaf van het geïnvesteerde kapitaal voor bepaalde categorieën van ondernemingen tot duidelijke onbillijkheden leidt, is voorgesteld in artikel 22, derde lid, de bepaling op te nemen, dat bij algemene maatregel van bestuur in bijzondere gevallen ondernemingen volgens andere maatstaven in groepen kunnen worden ingedeeld. Voor wat betreft de door vorenbedoelde leden gestelde vraag omtrent de mogelijkheid van herclassificatie kan erop worden gewezen, dat in het voorgestelde artikel 22a, tweede lid, een regeling als van artikel 22, vierde lid, van de thans geldende wet is overgenomen. Op grond hiervan kan een kamer van koophandel en fabrieken een onderneming rangschikken in een hogere groep, indien zij van oordeel is, dat de betekenis der onderneming rangschikking in die groep wettigt. Deze regeling wordt door de kamers veelvuldig toegepast voor ondernemingen, die met een in verband met hun betekenis relatief klein geïnvesteerd kapitaal werken. Van de desbetreffende beslissingen van de kamers zal krachtens artikel 31 van de Wet op de Kamers van Koophandel en Fabrieken 1963 (*Stb.* 286) beroep openstaan bij het College van Beroep voor het bedrijfsleven, nu de mogelijkheid van beroep op de Minister, die in de thans geldende wet is opgenomen, zal vervallen. Daarnaast zij eraan herinnerd, dat het voorgestelde artikel 22a, vierde lid, het mogelijk maakt, dat een kamer in bepaalde gevallen ontheffing verleent van de betalingsverplichting.

Op grond van deze bepaling kan derhalve ook in individuele gevallen corrigerend worden opgetreden, indien toepassing van de algemeen geldende maatstaf tot onbillijkheden leidt.

Naar aanleiding van de vraag van vele en verscheidene leden of het nieuwe systeem uit een oogpunt van democratische ver-

houdingen wel aanvaardbaar is, wijzen de ondergetekenden erop, dat zich bij de thans geldende wet, waarin de heffingsbedragen in de wet zelf zijn opgenomen, de situatie heeft ontwikkeld, dat nagenoeg alle kamers boven de wettelijk vastgestelde bedragen door de Minister goedgekeurde opcenten heffen. In verband met deze ontwikkeling, die voornamelijk uit het arbeidsintensieve karakter van het werk der kamers voortspuit, maar die bij de totstandkoming van de thans geldende wet bepaald niet was voorzien, is het thans voorliggende voorstel ingediend. Indien de in de algemene maatregel van bestuur opgenomen heffingsbedragen, zoals is voorgesteld, het karakter krijgen van maximumbedragen, zal de verantwoordelijkheid voor het vaststellen der te betalen heffingen in de eerste plaats bij de kamers zelf liggen. Aangezien sedert 1964 de leden der kamers worden aangewezen door de representatieve regionale of plaatselijke organisaties van het bedrijfsleven, zal het daarbij betrokken bedrijfsleven zich niet alleen kunnen laten horen bij de vaststelling der bedragen, maar het heeft de vaststelling zelf in eerste instantie geheel in de hand. In dit opzicht staan de kamers als regionaal of plaatselijk publiekrechtelijk lichaam van het bedrijfsleven gelijk met de publiekrechtelijke bedrijfslichamen ingevolge de Wet op de Bedrijfsorganisatie. Ook deze lichamen stellen zelf hun heffingen vast.

Om al te grote onderlinge regionale verschillen te voorkomen, komt het de ondergetekenden wel nuttig voor, dat anders dan voor de laatstbedoelde publiekrechtelijke bedrijfslichamen voor de kamers van koophandel en fabrieken een maximum wordt vastgesteld. Voorts dienen de door de kamers vast te stellen heffingen, ook indien zij onder de gestelde maxima blijven, te passen in de door de Minister van Economische Zaken goed te keuren begrotingen van inkomsten en uitgaven van de kamers. Voor dit goedkeuringsbeleid en voor het beleid inzake het bij algemene maatregel van bestuur vastgestelde maximum-tarief is de eerste ondergetekende uiteraard verantwoording schuldig aan de Staten-Generaal.

Onder deze omstandigheden zien de ondergetekenden, afgezien van de tegen een dergelijke figuur aan te voeren algemene bezwaren, niet de noodzaak, een bijzondere waarborg in de wet op te nemen, in dier voege, dat bedoelde algemene maatregel, waarin de maximumheffingen zullen worden vastgelegd, vóór het in werking treden daarvan aan de Tweede Kamer wordt voorgelegd.

In verband met het voorgaande, komt het de ondergetekenden ook niet wenselijk voor, zo dit al mogelijk zou zijn, in de algemene maatregel een differentiatie der maxima op te nemen al naar gelang de positie en de financiële behoeften der kamers. De verantwoordelijkheid voor de hoogte der heffingen dient in de eerste plaats bij het bedrijfsleven zelf te liggen.

In antwoord op de vraag van verschillende leden in welke orde van grootte de maximaal te heffen bedragen zullen komen te liggen, kan de eerste ondergetekende mededelen, dat hij zich voorstelt, dat voor het overgrote deel der ingeschreven ondernemingen de thans in de wet vermelde bedragen in de vast te stellen algemene maatregel van bestuur worden verhoogd met pl.m. 80 pct. Een dergelijk plafond laat voldoende ruimte tot het heffen van bedragen, die zonder de totstandkoming van deze wet in 1969 door een aantal kamers toch al zouden moeten worden geheven. Voor bepaalde groepen van ondernemingen, in het bijzonder de grootste en voor de filialen, waarop nog nader zal worden teruggekomen, zal dit plafond hoger moeten zijn.

De ondergetekenden kunnen de vraag van vele leden of het financiële toezicht kan waarborgen, dat de kamers niet tot onnodige kapitaalvorming zullen overgaan, bevestigend beantwoorden. Een begroting van inkomsten en uitgaven die hiertoe leidt, zal niet voor goedkeuring in aanmerking komen. Voor wat het toezicht op de begrotingen in het algemeen betreft, merken de ondergetekenden op, dat evenals bij de andere publiekrechtelijke bedrijfslichamen de verantwoordelijkheid voor de beoordeling van de noodzakelijkheid der uitgaven in de eerste plaats ligt bij de kamers en dus bij vertegenwoordigers van degenen, die de heffingen moeten betalen. Binnen de door

de Wet op de Kamers van Koophandel en Fabrieken 1963 gestelde grenzen en afgezien van de haar bij andere wetten opgedragen taken, dient het in de Kamers vertegenwoordigde bedrijfsleven zelf de omvang der werkzaamheden vast te stellen en het nut hiervan af te wegen tegen de hiermede verbonden kosten en de lasten, die door de heffingsplichtigen moeten worden opgebracht. De omvang der activiteiten is dus eerder bepalend voor de som der heffingen, dan omgekeerd, zoals vele andere leden menen.

Naar aanleiding van de twijfel van laatstbedoelde leden of het voorgestelde systeem voldoende is om een efficiënte bedrijfsvoering te bewerkstelligen, merken de ondergetekenden op, dat dit vergeleken bij het thans geldende systeem, waarbij alle kamers in principe dezelfde bedragen moeten heffen, of zij deze inkomsten ten volle nodig hebben of niet, naar hun mening een grote verbetering betekent. Na de inwerkingtreding van de wijziging van de Handelsregisterwet in 1954 hebben vele kamers gedurende de eerste jaren meer inkomsten genoten dan zij behoefden. Dit werkte de efficiency zeker niet in de hand.

Het financiële toezicht van de Minister van Economische Zaken strekt er toe te waarborgen, dat op dit gebied geen onverantwoorde beslissingen worden genomen, dat de kamers binnen de haar gegeven taakopdracht blijven, dat de normen, die in het algemeen gelden voor de besteding van publiekrechtelijke middelen, worden aangehouden en dat de financiële verantwoording aan de daaraan te stellen eisen voldoet. Naast historische gegevens of vergelijking met andere kamers biedt de toelichting, die bij de indiening der begrotingen dient te worden verstrekt, de mogelijkheid van een goede beoordeling.

Artikel 28, eerste en tweede lid, van de Wet op de Kamers van Koophandel en Fabrieken 1963, waarin in enkele met name genoemde gevallen voorafgaande goedkeuring van de Minister van de besluiten der kamers wordt voorgeschreven, is op de verordeningen waarbij de heffingen worden vastgesteld niet van toepassing. Zoals reeds eerder is gesteld, is het toezicht op de vaststelling der heffingen indirect voldoende gewaarborgd door het voorschrift, dat de begrotingen van inkomsten en uitgaven door de Minister moeten worden goedgekeurd. Hieraan zij toegevoegd, dat het repressieve toezicht, bedoeld in artikel 29 van genoemde wet, zich wél mede over deze verordeningen uitstrekt.

Verscheidene leden achten het niet bevredigend, dat degenen, die door een kamer in een hogere klasse worden ingedeeld of aan wie een gehele of gedeeltelijke ontheffing wordt geweigerd, alleen op verzoek opgaven van de redenen, die tot dit besluit hebben geleid, verkrijgen. Dit systeem is gekozen, omdat in de overgrote meerderheid der gevallen, waarin door een kamer een onderneming in een hogere klasse wordt ingedeeld, hierover geen ernstig verschil van mening pleegt te bestaan. Dit blijkt uit het zeer kleine aantal gevallen, waarin thans tegen deze beslissingen beroep bij de Minister van Economische Zaken wordt ingesteld. Voor eerstbedoelde gevallen is een motivering niet strikt noodzakelijk; anderzijds zouden de kamers administratief zwaar worden belast, indien zij al deze beslissingen van een toelichting zouden moeten voorzien. Een motivering is wél noodzakelijk in die gevallen, waarin de betrokkene het instellen van beroep bij het College van Beroep voor het bedrijfsleven overweegt. Een soortgelijk systeem wordt ook in andere wettelijke regelingen, op grond waarvan grote aantallen beslissingen moeten worden genomen, gevolgd. Dit is het geval in enige sociale verzekeringswetten zoals de Werkloosheidswet (artikel 43) en de Ziektewet (artikel 73). De kamers dienen uiteraard wel bij de beslissing te vermelden, dat op verzoek opgave van redenen, die tot de beslissing hebben geleid, wordt verstrekt en dat beroep bij het College van Beroep voor het bedrijfsleven openstaat.

Artikelen

Artikel 22. Naar aanleiding van de door enkele leden bepleite redactie van artikel 22, derde lid, merken de ondergetekenden op, dat ook de in het wetsontwerp opgenomen tekst de mogelijkheid biedt, dat in bijzondere gevallen de

heffingsgrondslag naar een andere maatstaf dan het in de onderneming gestoken kapitaal wordt vastgesteld. Gaat men echter andere maatstaven, anders dan bij uitzondering, al dan niet gezamenlijk met die van het geïnvesteerde kapitaal toepassen, dan zullen de in de algemene maatregel op de nemen betalingstabellen een zeer gecompliceerd karakter verkrijgen. Zelfs in dezelfde sector of branche van het bedrijfsleven verschillen de ondernemingen somtijds sterk van karakter, zodat dan met tal van mogelijkheden rekening zou moeten worden gehouden. Anderzijds houdt de bepleite redactie er geen rekening mee, dat ook aan toepassing van andere dan de daarbij genoemde maatstaven in bijzondere gevallen behoefte kan bestaan. De ondergetekenden menen dan ook, dat een dergelijke wijziging niet aanbevelenswaardig is.

De vraag of de zgn. geheime reserves onder de in artikel 22, vierde lid, onder a, genoemde reserves worden begrepen, kan in beginsel bevestigend worden beantwoord. De aangifte van het in de ondernemingen gestoken kapitaal dient los te worden gezien van de balans of andere jaarstukken, waaruit deze reserves thans niet behoeven te blijken. Wordt bij de aangifte geen rekening gehouden met geheime reserves van relatief aanzienlijke omvang, dan zal dit kunnen leiden tot een geflatteerde verhouding van b.v. omzet en/of behaald gunstig resultaat ten opzichte van het aangegeven geïnvesteerde kapitaal. Dit zal op zijn beurt weer kunnen leiden tot toepassing van artikel 22a, tweede lid, nl. een hogere rangschikking in verband met de betekenis van de onderneming. De kamers dienen in eerste instantie de aangifte van het in de ondernemingen gestoken kapitaal te beoordelen en kunnen de ondernemingen, indien zij van mening zijn, dat het geïnvesteerde kapitaal te laag is opgegeven, of indien de economische betekenis hoger wordt geacht, in een hogere groep indelen.

Onder de thans geldende wet staat van deze beslissing beroep open bij de Minister van Economische Zaken. Indien het wetsvoorstel kracht van wet krijgt, zal het College van Beroep voor het bedrijfsleven in beroep dienen te beslissen.

Vele leden geven in overweging de huidige kapitaalklasse V (f 100 000–f 500 000) te splitsen.

Tevens zouden zij gaarne de hoogste klasse (hoger dan f 7 500 000) nader zien onderverdeeld. De eerste ondergetekende zal deze suggesties gaarne overnemen. Het lag reeds in zijn voornemen de schaal naar boven door te trekken, zodat de heffingen, op te leggen aan de grote en grootste ondernemingen, meer in overeenstemming zullen zijn met hun draagkracht.

Op de vraag in hoeverre gebruik wordt gemaakt van de bevoegdheid, dat een kamer een onderneming in een hogere klasse kan rangschikken (artikel 22a, tweede lid) deelt de eerste ondergetekende mede, dat dit veelvuldig pleegt te geschieden. De kamers plegen periodiek na te gaan, of het in de ingeschreven ondernemingen gestoken kapitaal of de betekenis van die ondernemingen nog overeenkomt met de klasse, waarin zij zijn ingedeeld. Blijkt dit niet het geval te zijn, dan volgt herclassificatie. Het is de eerste ondergetekende tot zijn spijt niet mogelijk hiervan de aantallen gevallen per kamer te noemen, aangezien hierover geen statistiek wordt bijgehouden. Aan deze wens te voldoen zou veel tijdrovend werk vragen.

De door verschillende leden gestelde vraag, waarom in artikel 22a, tweede lid, eerste volzin, het woord „kan” wordt gebruikt, heeft de ondergetekenden aanleiding gegeven deze en andere dergelijke bepalingen in het wetsontwerp en in de Handelsregisterwet nog eens te bezien. Genoemd woord brengt tot uitdrukking, dat het beslissende orgaan vrij is om, ook al is aan het voor toepassing van de bepaling gestelde criterium voldaan, aan die bepaling geen toepassing te geven, indien aan dat orgaan toevertrouwde andere belangen daartoe noodzakelijk. Zo zal de Minister van Economische Zaken kunnen weigeren ten behoeve van een bepaalde kamer van koophandel en fabrieken toepassing te geven aan artikel 25 van de Handelsregisterwet, ook al doet zich naar zijn oordeel ten aanzien van die kamer een bijzonder geval voor, bij voorbeeld omdat een verdere verhoging van de heffingen voor het bedrijfsleven in het ressort van die kamer ongewenst moet worden geacht. Ook

de bepaling van artikel 27 is huns inziens terecht als een bevoegdheid geformuleerd.

Dit geldt evenwel bij nadere beschouwing niet voor artikel 22a, tweede lid, eerste volzin. Indien de kamer het oordeel is toegedaan, dat een onderneming tot hogere klasse behoort of op grond van haar betekenis in een hogere klasse dient te worden gerangschikt dan waartoe zij volgens haar aangifte behoort, zal zij die onderneming ook in die hogere groep dienen te rangschikken. Voor een bevoegdheid van de kamer om op grond van andere belangen van een hogere rangschikking af te zien, achten de ondergetekenden geen termen aanwezig.

Een zelfde standpunt nemen zij in ten aanzien van het vierde lid van artikel 22a. De in de eerste volzin van dat lid neergelegde mogelijkheid tot ontheffing van de betalingsverplichting is thans als bevoegdheid geformuleerd, doch dient in wezen als een verplichting van de kamer te worden beschouwd: een verplichting tot het verlenen van de gevraagde ontheffing, indien naar het oordeel van de kamer aan het in dat lid vermelde criterium is voldaan.

Op grond van het voorgaande hebben de ondergetekenden, door middel van de bij deze memorie gevoegde nota van wijzigingen, het tweede en vierde lid van artikel 22a zodanig gewijzigd, dat deze thans als een verplichting voor de kamer van koophandel en fabrieken zijn geformuleerd.

De mening van vele leden, volgens welke slechts in uitzonderlijke gevallen aan artikel 22a, vierde lid, toepassing dient te worden gegeven, wordt door de ondergetekenden gedeeld.

Geval voor geval zal op zijn merites beoordeeld moeten worden; min of meer vage aanduiding vooraf van groepen van gevallen, waarin toepassing wel of niet terecht zou zijn, lijkt daarom minder goed mogelijk.

„Degene, aan wie de onderneming behoort”, die volgens artikel 22a, vierde lid, ontheffing kan verzoeken, is de natuurlijke of rechtspersoon, die eigenaar is van de onderneming, bij voorbeeld een naamloze vennootschap.

Bij nadere beschouwing van artikel 22a, derde lid, is gebleken, dat in de eerste volzin wel de mogelijkheid is geschapen, bij gebreke van aangifte bij de inschrijving, het in de onderneming gestoken kapitaal te schatten doch niet datgene, wat op grond van artikel 22, derde lid, als andere maatstaf is aangewezen, bij voorbeeld de omzet van coöp. veilingondernemingen. In de nota van wijzigingen is in verband hiermede een aanvulling van het wetsontwerp opgenomen. Door het gebruik in deze aanvulling van het woord „kan” wordt buiten twiifel gesteld, dat geen schatting behoeft plaats te vinden, indien de kamer op andere wijze dan door aangifte over de nodige gegevens beschikt.

Artikel 23. Naar aanleiding van de vragen betreffende de heffingen opgelegd met betrekking tot in het handelsregister ingeschreven filialen, bijkantoren of handelsagenten van ondernemingen, wier hoofdvestiging buiten het gebied van de betrokken Kamer is gevestigd, kan worden opgemerkt, dat in gevolge deze categorie van – thans zeer lage – heffingen de verhouding inderdaad wel enigszins scheef is getrokken. Deze heffingen bedragen thans jaarlijks f 2,50 of f 5. Indien een onderneming meer filialen binnen het gebied van één kamer heeft, zijn deze bedragen jaarlijks toch slechts één keer verschuldigd.

De eerste ondergetekende overweegt dan ook te bevorderen, dat de maxima van deze heffingen meer worden gedifferentieerd naar de klasse, waarin de hoofdvestiging is geplaatst en tevens aanzienlijk hoger worden gesteld. Hierdoor zullen de „ernstige onbillijkheden” in welke gevallen artikel 27 een verrekening tussen de kamers mogelijk maakt, zich minder voor kunnen doen. Dat deze verrekening alleen in geval van ernstige onbillijkheden kan worden voorgeschreven, komt de ondergetekenden juist voor. Indien dit ook mogelijk zou zijn bij onbillijkheden van minder ernstige aard, zouden in talrijke gevallen verrekeningen moeten plaatsvinden met de administratieve verwickelingen, die deze met zich mee zouden brengen. Op het totaal der inkomsten van de onderscheiden kamers zou de invloed hiervan toch relatief gering blijven.

De in de laatste jaren versterkte drang tot concentratie van ondernemingen heeft naar de indruk van de eerste ondergetekende niet de verhouding tussen de inkomsten van de kamers in belangrijke mate beïnvloed.

Overigens achten de ondergetekenden het in de wet neergelegde beginsel, volgens hetwelk de hoofdvestigingen van ondernemingen zwaarder worden belast dan de filialen, nog steeds juist. De werkzaamheden van de kamers zijn toch ook in de eerste plaats op de hoofdvestigingen gericht.

De in de memorie van toelichting, blz. 4, onder B, bedoelde differentiatie heeft betrekking op het reeds vermelde voornemen van de eerste ondergetekende te bevorderen, dat de maximale heffingen met betrekking tot de filialen en daarmee gelijkgestelde vestigingen meer dan thans het geval is worden gerelateerd aan de klasse, waarin de hoofdvestiging is geplaatst. Indien voor de hoofdvestiging een bijzondere maatstaf geldt, zal de onderneming voor wat betreft de filialen, op overeenkomstige wijze worden belast.

Naar aanleiding van de opmerkingen van enkele leden, naar wier mening in het besluit van 21 december 1964 (*Stb.* 540), houdende toepassing van de artikelen 1, zesde lid, en 24 van de Handelsregisterwet, aan artikel 1, zesde lid, der wet een uitgebreidere toepassing had moeten worden gegeven, kan worden opgemerkt, dat in die maatregel alle categorieën zijn opgenomen, die blijkens de langjarige praktijk van de kamers van koophandel en fabrieken daarvoor in aanmerking kwamen. De wet laat overigens slechts toe, niet het maken van winst beogende bedrijven met ondernemingen gelijk te stellen; zij heeft daarbij op het oog instellingen, die in een zodanige mate economische activiteiten verrichten, dat zij naar het uiterlijk met een onderneming in de zin der wet overeenkomen. Niet iedere rechtspersoon voldoet aan dit criterium. Ook de omstandigheid, dat een vereniging of andere rechtspersoon door het geven van volmacht aan personen in dienstverband naar buiten optreedt, leidt er niet noodzakelijk toe, dat daar van een bedrijf in vorenbedoelde zin sprake is.

Artikel 25. Naar aanleiding van de vraag of artikel 25 in zijn toepassing niet zal leiden tot soortgelijke resultaten als de thans in de wet opgenomen bevoegdheid tot het heffen van opcenten, kan worden opgemerkt, dat het ook bij het tot stand komen van de huidige wet uitdrukkelijk de bedoeling was, dat dit artikel slechts bij uitzondering zou worden toegepast. Dat hieraan niet de hand is gehouden, komt voort uit het feit, dat de in de wet opgenomen heffingsbedragen gedurende zo lange tijd niet zijn herzien. De ondergetekenden verwachten, dat door de thans in de wet opgenomen mogelijkheid om de maximumtarieven bij algemene maatregel van bestuur aan te passen, de noodzaak tot toepassing van artikel 25 tot werkelijke uitzonderingsgevallen beperkt zal kunnen blijven.

Artikel 27. De Minister van Economische Zaken heeft tot dusverre geen gebruik gemaakt van de bevoegdheid om een verrekking voor te schrijven tussen de kamers. Deze bevoegdheid is beperkt tot de gevallen, dat een kamer door het in de wet opgenomen systeem van heffing ernstig onbillijk zou worden behandeld. Blijkens de nota naar aanleiding van het verslag inzake het ontwerp van wet, hetwelk heeft geleid tot de wet van 30 juni 1954 (*Stb.* 557) tot wijziging van de Handelsregisterwet (gedrukte stukken 2503, nr. 6, blz. 2, rechterkolom, 2de alinea) is deze regeling getroffen, omdat in het gebied van één der kamers filialen van grote ondernemingen waren gelegen, waarvan de hoofdvestiging elders was gevestigd, maar waarvoor niettemin veel werk moest worden gedaan. De lage heffing voor de filialen bood hiervoor te weinig compensatie. Na de totstandkoming van deze wijzigingswet heeft echter deze noch enige andere kamer ooit om toepassing van dit artikel gevraagd. De bepaling was dus niet bedoeld om verschillen in opcenten te egaliseren. Het zou naar de mening van de ondergetekenden ook niet juist zijn, indien een bepaalde kamer haar werkzaamheden overeenkomstig de wensen van het plaatselijke of regionale bedrijfsleven zoveel mogelijk beperkt, dit bedrijfsleven te belasten met kosten van andere kamers, waar een meer expansief beleid wordt gevoerd.

Met de vele leden zijn de ondergetekenden van mening, dat de binnenschippers met toepassing van artikel 22, derde lid, tweede volzin (nieuw), als een afzonderlijke groep zouden kunnen worden aangemerkt, waarbij dan met behulp van een maatstaf als de beschikbare tonnage een nadere verdeling zou kunnen worden aangebracht.

Het in deze ondernemingen geïnvesteerde kapitaal biedt in vergelijking tot dat van de meeste andere een al te optimistisch beeld van de betekenis der onderhavige ondernemingen.

Het feit, dat een onderneming haar werkzaamheden in een huurpand verricht, kan er toe leiden, dat een kamer deze onderneming met gebruikmaking van artikel 22a, tweede lid, op grond van haar betekenis in een hogere klasse indeelt. Het zou naar de mening van de ondergetekenden echter tot een te gedetailleerde en starre regeling leiden, indien in de wet zou worden vastgelegd, dat hiermede steeds rekening moet worden gehouden.

De vraag hoeveel midden- en kleinbedrijven enerzijds en grootbedrijven anderzijds bij de kamers zijn ingeschreven en hoeveel zij bijdragen, kan, aangezien de grens tussen beide groepen niet exact is vast te stellen, moeilijk worden beantwoord. Een beter inzicht verstrekt de onderstaande staat, waarin de aantallen ondernemingen uit iedere kapitaalklasse van alle kamers gezamenlijk zijn getotaliseerd evenals de bedragen, die alle ondernemingen uit elke klasse gezamenlijk bijdragen in het totaal van de kosten van de kamers.

Klasse	Kapitaal	Aantal ingeschreven ondernemingen per 1-1-1967	Opbrengst in 1967
I A	t/m f 2 000,—	32 967	f 120 600,—
I B meer dan	f 2 000 t/m f 10 000,—	117 525	f 837 200,—
II meer dan	f 10 000,— t/m f 25 000,—	104 635	f 1 482 300,—
III meer dan	f 25 000,— t/m f 50 000,—	75 609	f 2 104 800,—
IV meer dan	f 50 000,— t/m f 100 000,—	47 118	f 2 626 400,—
V meer dan	f 100 000,— t/m f 500 000,—	35 508	f 2 973 500,—
VI meer dan	f 500 000,— t/m f 1 000 000,—	6 810	f 976 000,—
VII meer dan	f 1 000 000,— t/m f 2 000 000,—	3 239	f 707 600,—
VIII meer dan	f 2 000 000,— t/m f 3 000 000,—	1 194	f 530 500,—
IX meer dan	f 3 000 000,— t/m f 4 000 000,—	560	f 309 600,—
X meer dan	f 4 000 000,— t/m f 5 000 000,—	308	f 274 100,—
XI A meer dan	f 5 000 000,— t/m f 7 500 000,—	357	f 402 000,—
XI B meer dan	f 7 500 000,—	961	f 1 327 000,—
		426 791	f 14 671 600,—

Bedrijfsonderdelen van elders gevestigde ondernemingen, die geen filialen in de zin der wet zijn, zoals dit in het algemeen het geval is bij werkplaatsen, ateliers en opslagterreinen, dragen niet bij in de financiering van de kamers in wier gebied zij zijn gevestigd. Wel wordt bij de indeling van de hoofdvestiging in de tabel der heffingen uiteraard rekening gehouden met het in deze bedrijfsonderdelen gestoken kapitaal. In bepaalde gevallen kan dit niet-bijdragen aanleiding geven tot enige onbillijkheden, omdat deze bedrijfsonderdelen mede profijt kunnen trekken van de werkzaamheden, die de kamers in het gebied waar zij zijn gevestigd, verrichten. Het systeem van de Handelsregisterwet zou echter wel geweld worden aangedaan, indien ook ondernemingen, die niet verplicht zijn tot inschrijving bij de kamer binnen wier gebied bedoelde nederzettingen zijn gelegen (voor een verplichting tot inschrijving met betrekking tot deze nederzettingen bestaat geen grond, omdat zij in het algemeen niet naar buiten optreden), toch een heffing zouden moeten betalen, nog afgezien van de praktische bezwaren die dit met zich mee zou brengen. De ondergetekenden zijn van mening, dat de gevolgen voor de financiële draagkracht van die kamers, die in dit opzicht in een ongunstige situatie verkeren, niet van voldoende betekenis zijn om hiervoor een afzonderlijke wettelijke regeling te treffen.

Naar aanleiding van de vraag hoe de lasten voor het bedrijfsleven, voortvloeiende uit de Wet op de Bedrijfsorganisatie, worden verdeeld over de verschillende categorieën ondernemingen (naar branche en naar grootte), kan het volgende worden opgemerkt.

De kosten van de Sociaal-Economische Raad worden, afgezien van de bijdragen van de landbouw en de bosbouw bestreden uit de heffing van opcenten op de krachtens de Handelsregisterwet verschuldigde heffingen.

De verdeling van deze kosten geschiedt dus op dezelfde wijze als die van de kamers van koophandel en fabrieken. De verdeling der lasten der bedrijfslichamen geschiedt op zeer verscheidene wijze. Al naar gelang van de omstandigheden van de desbetreffende sector van het bedrijfsleven wordt geheven naar de maatstaf van de omzet, van het aantal vestigingen, het aantal werknemers enz., waarnaast in vele gevallen een voor

alle bij het betrokken bedrijfslichaam ingeschrevenen gelijke basisheffing wordt opgelegd. In verband met deze verscheidenheid kan niet in het algemeen worden aangegeven, hoe deze lasten zijn verdeeld naar de grootte der ondernemingen. Van enige samenhang tussen de heffingen van deze bedrijfslichamen en de heffingen krachtens de Handelsregisterwet is geen sprake.

Krachtens artikel 26 van de Wet op de Kamers van Koophandel en Fabrieken 1963, dat in de plaats is getreden van artikel 14 van de wettelijke regeling van 1950, kunnen de kamers retributies heffen voor de door haar bewezen diensten. De kamers streven er in het algemeen naar, dat deze vergoedingen de kosten van deze diensten en werkzaamheden dekken. Voor zover dit niet het geval is, doordat de tariefverhogingen de laatste jaren zijn achtergebleven bij de kostenverhogingen, ligt een herziening in het voornemen. Voor de werkzaamheden ter uitvoering van wettelijke regelingen, voornamelijk de Vestigingswet Bedrijven 1954, worden aan de aanvragers van vergunningen en ontheffingen bij algemene maatregel van bestuur vastgestelde aanvraagsgelden in rekening gebracht. Deze dekken de kosten van de hiervoor door de kamers (en de andere hierbij betrokken organen) verrichte werkzaamheden niet, daar dit tot een te hoge belasting der aanvragers zou leiden. Wel ligt het in het voornemen te bevorderen, dat ook deze aanvraagsgelden iets meer in overeenstemming met de werkelijke kosten worden gebracht.

De Staatssecretaris van Economische Zaken,

L. J. M. VAN SON.

De Minister van Justitie,

C. H. F. POLAK.

*De Minister van Sociale Zaken
en Volksgezondheid,*

B. ROOLVINK.